

Medlemsblad från Svensk Optikerförening
– din yrkes- och fackförening

Brännpunkt

●●● Nr 4 – december 2016

Ordförande har ordet

Så här i höst- och vintertid är det kampanjtider i butikerna för att få upp försäljningen. Detta leder till ökat tryck på butikerna och då så klart även optikerna.

För att hinna med alla kunder pressar man in så många synundersökningar om dagen som möjligt. Vi får höra skräckhistorier om optiker som på **20 minuter** ska göra följande; synundersökning enligt kvalitetsnormen, visa bågar, bestämma glas, och slutföra ett köp! Detta upprepas om och om igen under ett helt arbetspass. Enda pausen är den obetalda lunchrasten, som förmodligen naggas i kanten då man måste skicka remisser, lägga någon beställning, laga en bäge plus allt annat som man skjuter på för man inte hinner göra det mellan undersökningarna. Tyvärr är detta inte bara en "skräckhistoria" – utan det är många optikers verklighet.

Stress på arbetsplatsen behöver inte bara vara negativ, lagom mängd positiv stress kan få dig att komma in i ett bra flow och hålla dig fokuserad för att göra ett bra och effektivt jobb. Men tyvärr slår det ofta över till negativ stress. Det är långa arbetspass med tight schema, få pauser och ständigt ökade krav. Du blir överväldigad av stress och detta kan i början leda till bland annat ilska, irritation och nedstämdhet. Långvarig stress kan leda till utbrändhet. Det är inte bara ens egen hälsa som äventyras av denna stress – det är under tidspressen som misstagen kommer. Kvaliteten blir sämre, eventuella sjukdomar kan missas och kunderna riskerar att känna att de inte blir lyssnade till och fler omkontroller kommer som ett brev på posten. Till slut blir det mycket kostsamt på flera plan. Både för dig och för din arbetsgivare.

Med det sagt så menar jag inte att det bara handlar om 20 v/s 30 minuter i undersökningstid. Ibland kan man hinna göra en undersökning på 20 minuter, om man får hjälp med allt runt omkring och kan fokusera endast på undersökningen. Samtidigt som det måste finnas tid för återhämtning, administration och korta pauser då och då. En otrolig stressfaktor är när man känner att man inte har kontroll över

situationen – därför är det extremt viktigt att optikern har stort inflytande över sin tidbok. Samt ha ett arbetsklimat där det är OK att säga ifrån när det blir för mycket så man kan dra ned på tempot ett tag.

När det påpekas till arbetsgivare att detta – tidspressen och stressen – är en stor anledning till att optiker byter bransch och arbetar med något helt annat, är det som att vissa inte vill inse anledningen till missnöjet. Vissa arbetsgivare menar att så här är det att arbeta som optiker idag och att optiker måste acceptera verkligheten. En del arbetsgivare menar att det är skolornas fel, de ger optikerna fel förväntningar av hur det är att arbeta som optiker. Min åsikt är att detta inte stämmer alls. En del arbetsgivare har vridit det åt denna stress och press och det bara under de senaste åren. Samtidigt finns det många bra arbetsgivare som värnar om sina anställda och ger den tid som behövs till undersökningarna. De arbetar aktivt för att sin personal ska trivas på jobbet och ha en hållbar arbetsmiljö. De har insett att denna investering är lönsam då man får behålla sina anställda för de trivs på jobbet och då automatiskt gör en bra insats och med glädje arbetar åt gemensamma mål.

Men om du som optiker lever i sådan verklighet som beskrevs i mardrömssituationen i första stycket så måste du göra något åt din situation. Säg till din chef att det inte är OK och berätta vad det är som inte fungerar och hur du skulle önska att din arbetssituation såg ut istället.

Om du inte vågar prata med din chef – snacka ihop dig med kollegorna och sen gå till chefen tillsammans. Är du ensam optiker – ring SRATs förhandlare och be om råd. Blir det ingen förändring efter att du påpekat bristerna – byt jobb! För det är inte värt att riskera hälsan för den typen av stress.

Trevlig vinter!
Unni Rosengren

Svensk Optikerförening är en förening inom Sacoförbundet SRAT.

Svensk Optikerförening

c/o SRAT
Box 1419
111 84 Stockholm

Telefon 08-442 44 60

Fax 08-442 44 80

E-post kansli@srat.se

Hemsida www.srat.se/optiker

Styrelsen Svensk Optikerförening

(yrkesfrågor)

Ordförande:

Unni Rosengren, Stockholm
unni.rosengren@gmail.com

Ledamöter:

Mette Eriksson, Märsta
mette.eriksson@me.com
Caroline Jensen, Stockholm
caroline.m.jensen@gmail.com
Thomas Lindenhäll, Kumla
thomas@lindenhall.se

Elena Moschovidou, Stockholm
moschovidou@gmail.com

Daniel Skogsrud, Eskilstuna,
daniel.skogsrud@home.se

Kristin Ströman, Kumla
kristin_stroman@hotmail.com

Stefan Wallgren, Göteborg
stefan.wallgren@gmail.com

Adjungerad:

Julia Ahlin, Stockholm
julahlin@gmail.com

Förhandlare SRAT (lön, anställning)

Anders Berndt, 08-442 44 70,
anders.berndt@srat.se

Maria Yngvesson 08-442 44 61,
maria.yngvesson@srat.se

En del av Saco

FRÅGA: Hej! Jag ska säga upp mig från mitt jobb för jag har fått ett nytt jobb som jag verkligen vill ha. Den nya arbetsgivaren vill gärna att jag börjar direkt men jag har sagt att jag har tre månaders uppsägningstid enligt mitt nuvarande anställningsavtal. Det förstår min nya chef så det är inga problem. Det som är ett problem är att jag nu väntar på mitt nya anställningsavtal innan jag säger upp mig från mitt nuvarande jobb. Jag vill inte att det ska förhållas så när kan jag egentligen kräva att få det?

SVAR: Grattis till det nya jobbet! Till att börja med är det ju riktigt att din uppsägningstid måste löpa ut innan du kan börja din nya anställning, om ni inte kommer överens om annat förstås. Det kan dock vara så att din nuvarande arbetsgivare vill ha dig kvar under uppsägningstiden och då får man respektera det. Angående din nya tjänst så är min

rekommendation, om du känner minsta osäkerhet kring din nya tjänst, att du väntar med att säga upp dig tills ni undertecknat det nya avtalet. Det kan du även använda för att skynda hanteringen hos din nya arbetsgivare. Anställningsavtalet är mycket viktigt att läsa igenom och säkerställa så det är samma uppgifter där som ni kommit överens om muntligt. Angående din sista fråga om när du kan kräva att få det, måste jag hänvisa till lagen om anställningsskydd. Där står inget om att ett anställningsavtal måste vara skriftligt. Om ni kommer överens muntligt om en anställning så har ni ett anställningsavtal. Det arbetsgivaren dock måste göra är att senast en månad efter att anställningen börjat, skriftligen informera om det som är relevant för anställningen såsom arbetsuppgifter eller titel, lön, omfattning, semesterdagar, kollektivavtal etc. Mitt råd är därför generellt att se till att du har ett skriftligt avtalsförslag att ta ställning till och att ni signerat det innan anställningen börjar för att undvika att missförstånd leder till konflikter längre fram. I ditt fall kan du hänvisa till att du vill att avtalet ska vara undertecknat innan du säger upp din gamla anställning, för att inte försätta dig i en osäker situation.

Anders Berndt

GLASKLART – FRÅGESPALT

Har du några frågor som du vill ha svar på hör av dig till Anders Berndt, anders.berndt@srat.se, 08-442 44 70

På gång i föreningen ...

SRAT Svensk Optikerförening hade nyligen en två dagars träff för planering.

Här är en del av det vi gick igenom och jobbar med just nu:

- Förberedelse om datum och vilka som ska träffa eleverna på KI och Kalmar.
- Planering av våra fortsatta träffar med representanter från kedjorna.
- Planering av nästa löneenkät med tillägsfrågor.
- Planering av nästa och kommande nummer av Brännpunkt.
- Ändringar i Arbetsförmedlingens text om optiker.
- Lönegruppen och övriga grupper i styrelsen hade egna arbetsmöten och informerade om sina resultat.
- Planering av optiker mingel med föreläsare.
- Planering av besök på Saco Studentmessa, Optometridagarna och Optikmässan.
- Rapporter från Saco, SRAT, andra organisationer och företag.
- Sedan var det mycket övriga samtal där det som berördes mest var: diagnostiska droppar, arbetsmiljö och att utbildning och ökat ansvar ska löna sig.

Daniel Skogsrud

SRATs karriärstöd

Boka ett coachande samtal på srat.se/karriar

Svensk Optikerförening finns på Facebook!

Lägg gärna till dina vänner i FB-gruppen!

Värva en kollega!

Hjälp oss att växa och bli ännu starkare

Du får en bokcheck på 500 kr/värvad medlem.

Läs mer på www.srat.se/varva_kollega

Missa inte medlemsutskick!

Anmäl din e-postadress på **MIN SIDA** på srat.se eller skicka på kansli@srat.se

Mer utbildning, mer ansvar = mer i lön?

Optikerutbildningen har på senare år blivit alltmer kliniskt inriktad. Vidareutbildningar som Magister, Master, DO med mera höjer optikers kompetens och yrkesstatus samt medför fler karriärvägar för optiker. På ögonkliniker och syncentraler förekommer helt andra arbetsuppgifter än i en vanlig optikerbutik, eftersom försäljning av glasögon och kontaktlinser oftast inte existerar. Istället får optikern dagligen arbeta med medicinteknisk utrustning såsom OCT, pachymeter, ögonbottenkamera, IOL-master, tonometer med mera. Att refraktionera patienten för att ordinera glasögon görs mer sällan. En del optiker utför även renodlade ögonläkaruppgifter, det vill säga förundersökning och återbesök efter kataraktoperationer och refraktiv kirurgi (laser, toriska/multifokala intraokulära linser).

Men en mer avancerad utbildning ger också optikern ett större ansvar och idag har optiker med adekvat utbildning rätt att använda diagnostiska droppar såsom cyclopentolat, tropikamid och lokalanestetika. En högre utbildning har således lett till ett ökat ansvar för optikern och även till en löneökning. Eller?! Hur ser verkligheten ut idag? Följer lönerna optikers kompetens och utbildningsgrad? Eller ska vi bara vara nöjda och glada att vi får hålla på med mer kliniska och intressanta arbetsuppgifter?

Det pratas och skrivs oerhört mycket nuförtiden om vidareutbildning och höjd kompetens hos optikern, men varför pratas det aldrig om optikernas löner i tidningen OPTIK, mässor och optikmöten?

Om man gör en förenklad kalkyl för inkomst- och pensionsbortfall under 10 månader, utbildningslängden för en magisterexamen och en medellön för en optiker enligt Saco LöneSök 2015, visar en löneökning på 3.000 kr/månad att det tar hela 10 år att betala av utbildningen. I denna kalkyl ingår inte eventuella studielån, ökade boendekostnader, litteraturkostnader etc. Detta är en grov beräkning och andra individuella aspekter såsom arbetslivserfarenhet och kompetens spelar också roll.

Det är givetvis inte enbart lönefrågan som är viktig när man väljer att läsa en vidareutbildning. Det finns även ett egenintresse och vidareutveckling av kompetensen hos den enskilda optikern att bli bättre och mer utbildad i sitt yrkesfält. Man är helt enkelt intresserad av den kliniska biten av optikeryrket och vill läsa vidare. I de flesta andra värdyrken ger en vidareutbildning även en högre lön, så frågan är inte helt orimlig.

Avslutningsvis så borde en högre utbildning, som ger ett ökat ansvar för optikern, rimligtvis resultera i en högre lön. Svensk Optikerförening vill behålla optiker som ett högstatusyrke där den individuella lönen ska följa utbildningsnivå, kompetens och erfarenhet hos optikern. Vi vill att optiker är stolta över sitt yrkesval, eftersom vi gör ett fantastiskt och viktigt arbete varje dag. Våga begära den lön som du tycker att du är värd.

Mer utbildning, mer ansvar, självklart mer i lön!

Styrelsen

Nedslag optiker!

Artikelserie där vi ställer frågor till optiker på helt olika typer av arbetsplatser.

Dawid Stenlund, Uppsala

Examensår: KI, 2009

Arbetsplats: Rodenstock Sverige AB

Varför blev du optiker?

Kombinationen att hjälpa människor, jobba med mode och möjligheten att driva en butik fick mig att välja optikerutbildningen.

Varför valde du just den här inriktningen?

Efter några år i butik fick jag upp ögonen för leverantörsledet och att jobba för Rodenstock innebär att jag får jobba med teknik i yttersta framkant. Det är stimulerande att få sprida kunskap och att i slutändan hjälpa patienter att se bättre!

Hur ser en typisk arbetsdag ut?

Min titel är Kvalitetsansvarig och Produktspecialist och det är verkligen ett varierande arbete, men ofta hjälper jag våra kunder med svåra fall och glasrekommendationer. Jag har en del kontakt med våra fabriker i Tyskland, ibland gör jag besök hos kunder och på utbildningarna på KI, Kalmar och Norrtälje.

Vad är det roligaste med yrket?

Jag älskar problemlösning, variation och våra trevliga kunder!

Vad är ditt mål i framtiden med yrket?

Fortsätta vara med och utveckla Rodenstock i Sverige.

Svensk Optikerförening

Vision

Svensk Optikerförening är föreningen som arbetar för optikers trygghet och frihet i sin yrkesroll.

Verksamhetsidé

Svensk Optikerförening ska tillvarata optikers intressen i fackliga och yrkesrelaterade frågor. Optikern ska ges trygghet, frihet, höjd yrkesstatus och bra löneutveckling, genom att föreningen bevakar, informerar och kommunicerar med medlemmar, arbetsgivare, myndigheter, skolor och övriga berörda parter.

Kollektivavtal

Vad innebär det?

Ett kollektivavtal är ett skriftligt avtal mellan en arbetstagarorganisation och en arbetsgivarorganisation/enskild arbetsgivare om de anställningsvillkor som ska gälla på arbetsplatsen. Kollektivavtalen på optikerns arbetsmarknad är till för att reglera denna utifrån de särskilda förutsättningarna som råder inom branschen. Ett kollektivavtal är till stor fördel för en arbetstagar då den erbjuder förmåner som skapar trygghet och stöd samtidigt som det även underlättar för arbetsgivaren då denne får fredsplikt och stabilitet i sitt arbete.

Ett kollektivavtal är som en paketlösning som du får i din anställning och som ser till att de flesta förmåner i din anställning blir reglerade. I kollektivavtalet finns anställningsvillkoren som gäller för de anställda på arbetsplatsen. En del av villkoren i kollektivavtal kompletterar det som finns i lagstiftningen som till exempel formerna för uppsägning, semester, sjukdom, ledighet och uppsägning. Medan andra villkor regleras enbart i kollektivavtal. Att

exempelvis ens lön ses över varje år, att man får övertidsersättning och ob-tillägg samt att man har olika typer av försäkringar som arbetsskadeförsäkring och tjänstepension i sin anställning är inte något som regleras i lag och som man har för givet när man går in i en anställning. Dessa förmåner och fler regleras i kollektivavtal.

Alla optiker anställda i landstingen, exempelvis syncentraloptikerna, omfattas av "landstingsavtalet" där SRAT har avtal med varje landsting. På den privata sektorn har SRAT avtal för optiker vid en rad företag. Det största företaget är Sinsam Drifts AB.

På företag där SRAT inte har kollektivavtal för optiker och där ni önskar att så skall vara fallet krävs att SRAT sluter avtal för er. Vid företag anslutna till arbetsgivarorganisationen Svensk Handel går det till så att vi begär att avtalet skall kopplas in genom att skicka en framställan om detta till Svensk Handel. Företaget har då en skyldighet att gå med på detta så länge de är medlemmar i Svensk Handel. Det har vi

gjort en central överenskommelse om med Svensk Handel.

Det går även att teckna ett så kallat hängavtal om arbetsgivaren inte är med i Svensk Handel och av olika anledningar inte vill gå med, det tecknas direkt mellan arbetsgivaren och SRAT. Om inte arbetsgivaren är med i Svensk Handel och inte vill teckna ett hängavtal rekommenderar jag er om ni ska gå in i en ny anställning att ta kontakt med SRAT för att diskutera vilka anställningsvillkor som är av vikt vid en överenskommelse om ett anställningskontrakt.

Vet ni inte om er arbetsgivare är med i Svensk Handel kan ni vända er till SRAT med företagets organisationsnummer så tar vi reda på det. Är er arbetsgivare med i Svensk Handel och ni vill koppla in avtalet fyll i talongen nedan och skicka in till oss.

*Anders Berndt,
bitr förbundsdirektör*

Vill du omfattas av kollektivavtalet för optiker – gör så här!

Vid fler och fler företag gäller nu SRATs avtal för optiker. Avtalet är ett tjänstemannaavtal och motpart är Svensk Handel. Tidigare gällde avtalet enbart för kontaktlinsoptiker men avtalet ska komma att gälla alla optiker. Gällande löneavtal är byggt på individuella förhandlingar med lönerevisioner varje år. Med avtalet följer bland annat tjänstepension. Kollektivavtalet finns på SRATs hemsida www.srat.se

Du som är optiker och är anställd vid ett företag som är anslutet till Svensk Handel behöver bara fylla i nedanstående talong för att avtalet så småningom skall gälla. Glöm inte att ange organisationsnummer. Arbetar du vid ett företag som inte är anslutna till Svensk Handel påkallar vi förhandlingar och begär kollektivavtal om du så önskar. Förhandlingarna sker i samråd med dig.

Du som är leg optiker och tidigare omfattas av Handels avtal, meddela detta så vi kan säkerställa att ändringarna blir rätt.

Skicka talongen till:

SRAT, Anders Berndt, Box 1419, 111 84 Stockholm. Du kan också skicka uppgifterna till anders.berndt@srat.se

Jag önskar att kollektivavtalet för optiker skall gälla för mig.

Personnummer	Jag är: ☐ leg kontaktlinsoptiker ☐ leg optiker
Namn	Organisationsnummer
Adress	Företagets namn
Postadress	Adress, postnummer och ort
Telefon dagtid	Kontaktperson
E-post	Telefon